

MODSTANDSBEVÆGELSENS ARMBIND - XVII

Modstandsarmbind fra Jylland

Tekst & billeder: Preben Eriksen

Skjern

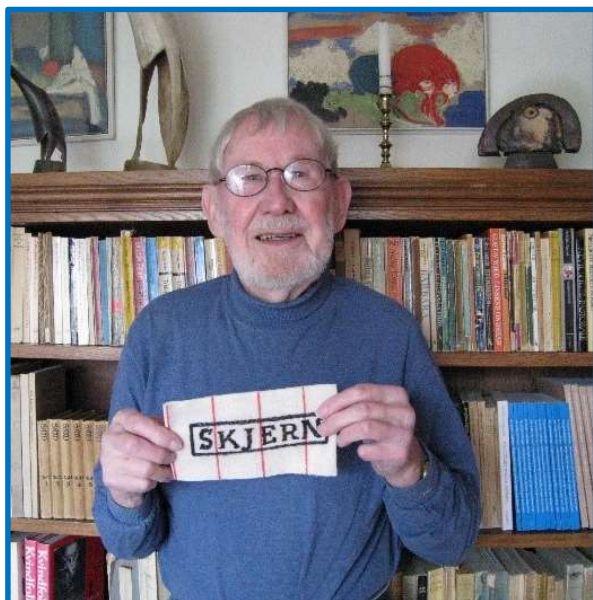
Som så mange andre steder var de officielle armbind ikke, som lovet fra Regionen, nået frem til Skjern i begyndelsen af maj 1945. Byledelsen lod for en sikkerheds skyld, med hjælp fra flere syersker, fremstille lokale armbind. De blev lavet af pudseklude, der med en passende bredde lå i store ruller i de nedkastede våbencontainere. Én i Byledelselsen arbejdede i administrationen på Skjern Svineslagteri, han organiserede nogle af de stempler, man anvendte til at stemple svinekroppe med. Der blev fremstillet ca. 250 armbind af pudseklude stemplet SKJERN.

Et pudsekludsarmbind tydelig påstemplet SKJERN. Privat eje. Kilde: Kaj Lykkegaard:
Per Lunds erindringer: modstandsmand under jorden på Skjern-egnen foråret 1945

Da modstands-
bevægelsen blev
tilbudt officielle
Hærarmbind
modtog man i
Skjern 215 stk.
Hærarmbind
type III

Begge, de i artiklen viste armbind, har tilhørt Kaj Lykkegaard. Jeg besøgte ham tilbage i 2005. Han er siden afgået ved døden. Kaj Lykkegaard var under krigen forstelev på Silkeborg-egnen. Her var han med i en meget aktiv modstandsgruppe. Gruppen blev optrevet af Gestapo, og to fra gruppen blev arresteret og henrettet. Lykkegaard undslap og blev sendt til Skjern for at instruere i våbenbrug. I Skjern gik Kaj Lykkegaard under dækningsnavnet "Per Lund".

Han har skrevet to bøger: "Per Lunds Erindringer - modstandsmand under jorden på Skjern-egnen" og "Løgn er også en Videnskab" - Besættelsestiden - Erindring, myter og historie.

TV: Kaj Lykkegaard fotograferet i hjemmet i 2005.

Tarm

I Tarm holdt Byledelsen møde den 4. maj om aftenen, hvor man bla. udarbejdede arrestationslister. Der blev også fremstillet plakater, der skulle hænges op i Tarm og i området fra Hoven, over Ådum, Lyne, Sdr. Vium, Hemmet, Vostrup og i Lønborg.

Kl. 08:00 den 5. maj mødtes alle ved kommandocentralen (kælderen under De gamles Hjem), hvor grupperne fik anviste deres opgaver. Verner Fievé og Hans "Falck" Hansen fik til opgave, på motorcykel, at hænge plakater op i Tarm og nærområdet. I Tarm havde man ingen armbind til rådighed den 5. maj, så Verner og Hans fik et hvidt lommeterklæde bundet om armen. Man kan se de har plakaterne i en rulle på maven. De vakte opsigt, hvor de kom frem, hvilket resulterede i en god oplevelse, hos en lokal cigarhandler.

Corona-cigarer i stedet for dansk tobak

At der var almindelig glæde i byen, mærkede vi naturligvis på vores rundtur med plakaterne i Tarm. Cigarhandler Søren Jensen havde gemt et par kasser Corona-cigarer, det var et meget fint mærke, og vi blev beværtet med et par stykker af disse kanonslag til hver. Det var noget andet end de gange, man havde stået og tryglet om bare 5 Powhattan Cigaretter eller et par cerutter fra Brdr. Mohr (dansk tobak). Det var et par fornemme herrer, der med stor cigar i munden vendte hjem til kommandocentralen efter udført gerning.

Citat lånt fra Inger Hansens bog "Besat og Befriet – et stykke Tarm historie"

Stine Hansen, en lokal syerske, blev sat i gang med at sy armbind af lyseblåt stof med et hvidt midterfelt og et rød midterbånd. Nogle Tarm-armbind er forsynet med et metalmærke, som jeg ikke kender.

Et af Stine Hansens lyseblå armbind med det ikke identificerede dannebrogsmærke

Fotos fra Inger Hansens bog hvor modstandsarmbindet bæres om højre arm

Jeg har ikke observeret det ved andre byer, at modstandsgrupper optræder med armbindet om højre arm. Men det forekommer på flere billeder fra Tarm. Billederne her er nok taget den 5. maj, for alle har det lokale armbind på. Hvis der er nogen, der har en forklaring på, hvorfor armbind normalt bæres på venstre arm, så hører jeg gerne herom. Det er ikke kun i Danmark, man gør det, men også i udlandet.

Kilde: Hansen, Inger: "Besat og Befriet – et stykke Tarm historie".

Billeder og citat er gengivet med Inger Hansens tilladelse.

Artiklen "DANSKE MODSTANDSARMBIND" fortsættes i næste blad.